

Ми українці в Мюнхені
Wir Ukrainer*innen in München

Olga und Oksana (beide 17) aus Mena

Arina (23) aus Charkiw

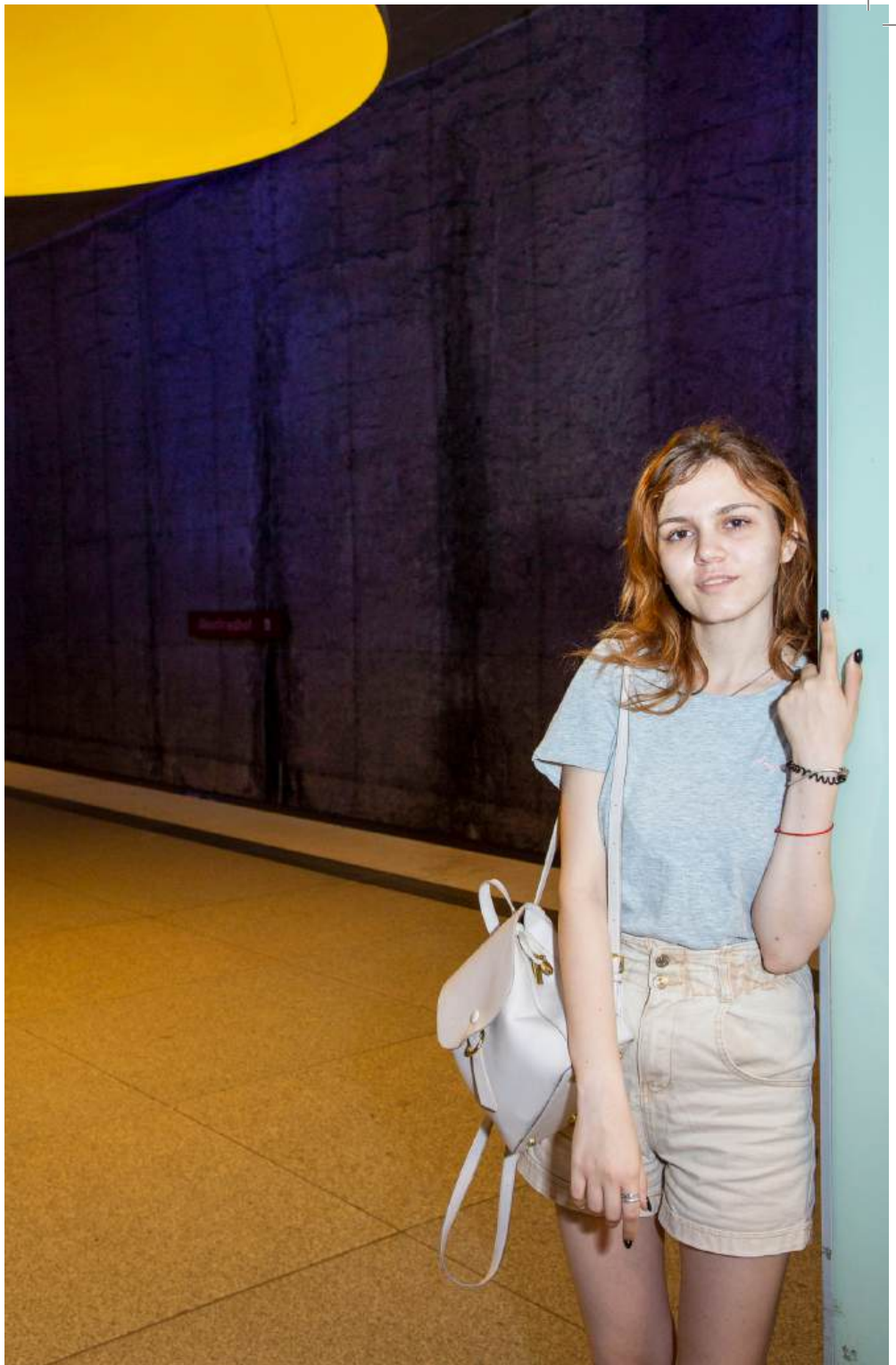

Iryna (41), Slavik (18) und Nazarii (8) aus Odessa

Annastasia (22) aus Odessa und Nika (22) aus Kiew

Alisa (15), Olena und Pelaiiha (5) aus Berdjansk

Bohdana (23) aus Kiew

Angelina (27) aus Donezk

Oksana (32), Janina (33) und Alexandra (3 Monate) aus Charkiw

Margo (12), Nadia (39) und Diana (17) aus Irpin

Kiryl (12), Lidiia (69), Svetlana (37) & Hund Santa aus Tschernihow

Maryna (36), Alina (9) und Masha (5) aus Charkiw

Slavik und Olra (beide 18) aus Odessa

Tatyana (65), Denys (35), Julia (31) & Olga (61) aus Tschernihow/Charkiw

Anna (40), Myrol (10) und Hund Risch aus Kiew

Zhenja (36), Anastasia (12) und Ivan (3) aus Kiew

**Oksana und Olga
(beide 17) aus Mena**

Wir werden nach der Absolvierung des Studienkollegs, Tourismusmanagement studieren. Danach wollen wir zurück in die Ukraine. Dort werden sie dann junge Leute, wie uns, brauchen, um das Land wieder aufzubauen.

Herrsching am Ammersee

Оксана та Ольга (обом по 17) з Мени

Після закінчення підготовчого коледжу будемо навчатися менеджменту туризму. Після цього ми хочемо повернутися в Україну. Там будуть потрібні такі молоді люди, як ми, що б відбудувати країну.

Arina (23) aus Charkiw

Ich kenne München, da ich hier schon viele Auftritte hatte. Ich bin alleine geflohen, deshalb fühlt es sich für mich sicher an, in einer Stadt zu sein, die ich bereits kenne. Vormittags gehe ich zum Gärtnerplatztheater und trainiere. Am Abend unterrichte ich online meine neun- bis zwölfjährigen Schüler*innen aus der Karkow Ballettschool.

Dianatempel im Hofgarten

Аріна (23) з Харкова

Я знаю Мюнхен, тому що у мене тут вже було багато виступів. Я втікла сама, тому бути у місті, яке мені знайоме, дає мені відчуття безпеки. Вранці я йду до театру на Гертнерплатц

і тренуюся. Вечорами я навчаю своїх дев'яти-дванадцятирічних учнів Харківської балетної школи онлайн.

Iryna (41), Slavik (18) und Nazarii (8) aus Odessa

Als der Krieg begann, hat das Leben aufgehört. Alle Bestellungen, für mich als Schneiderin, fielen weg. Ich hatte Angst vor der Frage meiner Mutter, was wir essen werden. In diesem Moment wurde mir klar, dass wir fliehen müssen.

Sankt-Jakobs-Platz

Ірина (41), Славик (18) та Назарій (8) з Одеси

Коли почалася війна, життя зупинилося. Мені як швачці скасували всі замовлення. Я боялася маминого запитання, що ми будемо їсти. У той момент я зрозуміла, що треба тікати.

Anastasia (22) aus Odessa und Nika (22) aus Kiew

Wir haben uns im Sozialbürgerhaus kennengelernt und verbringen seitdem jeden Tag miteinander.

Anastasia

Ich bin Mathematiklehrerin und lerne gerade deutsch. Das T-Shirt hat meine Mutter genäht. Sie und mein Bruder leben noch in Odessa.

Nika

Ich wollte nicht weit weg aus der Ukraine, weil mein Mann dort als Soldat dient. Zuerst war ich in Slowenien,

habe aber keinen Job gefunden, danach in Prag, wo mich ein Mann in ein Zimmer zerren wollte. Als ich in München ankam, hatte mir meine Mutter bereits ein Zimmer besorgt, sie war eine Woche vor mir eingetroffen. Ich arbeite in einem Hotel, in dem mein Vater als Geschäftsmann früher öfter übernachtet hat.

U-Bahn Station
Westfriedhof

Анастасія (22) з Одеси і Ніка (22) з Києва

Ми познайомилися в громадському центрі і з того часу були разом кожен день.

Анастасія

Я вчителька математики і зараз вивчаю німецьку мову. Цю футболку пошила моя мати. Вона з братом досі живе в Одесі.

Ніка

Я не хотіла їхати далеко з України, тому що мій чоловік там військовий. Спочатку я була у Словенії, але не знайшла там роботу, потім у Празі, де якийсь чоловік хотів затягнути мене в кімнату. Коли я приїхала до Мюнхена, моя мама вже знайшла мені кімнату, вона приїхала сюди на тиждень раніше за мене. Я працюю в готелі, де мій батько часто зупинявся, коли був бізнесменом.

Alisa (15) aus Berdjansk

Wir sind wegen mir hier. Ich habe die Bustickets von einem freiwilligen Helfer besorgt, und jetzt sind wir hier.

Werner-Heisenberg-
Gymnasium, Garching

Аліса (15) з Бердянська

Ми тут через мене. Я отримала квитки на автобус від волонтера і зараз ми тут.

Bohdana (23) aus Kiew

Als ich hierher kam, waren meine Gefühle gefroren. Ich war wie in einer Schockstarre. Nur um einen Tee zu kochen, habe ich Stunden gebraucht. Dreiundzwanzig ist ein schönes Alter, aber kein schönes Alter für den Krieg.

Museum Sammlung
Brandhorst

Богдана Топліко (23) з Києва

Коли я прийїхала сюди, мої почуття завмерли. Я була ніби в стані шоку. Мені були потрібні години, щоб просто заварити чашку чаю. Двадцять три – гарний вік, але не гарний для війни.

Angelina (27) aus Donezk

2014 habe ich bereits aufgrund des Krieges meine Heimatstadt verlassen. Für berufliche Praktikas und mein medizinisches Studium war ich immer wieder in Deutschland. Mein Herz ist immer noch in der Ukraine, es ist mein Mutterland. Ich werde nie vergessen, wo ich herkomme und aus welcher Kultur ich stamme.

Nymphenburger Schloss

**Ангеліна (27) з Донецька
Вже в 2014 році я**

покинула рідне місто через війну. У Німеччині я вже бувала декілька раз на професійному стажуванні та навчанні медицині. Але моє серце все ще в Україні, це моя Батьківщина. Я ніколи не забуду, звідки я родом і з якої я культури.

Nika (22) aus Kiew

Ich wollte nicht weit weg aus der Ukraine, weil mein Mann dort als Soldat dient. Zuerst war ich in Slowenien, habe dort aber keinen Job gefunden, danach in Prag, wo mich ein Mann in ein Zimmer zerren wollte. Als ich in München ankam, hatte mir meine Mutter bereits ein Zimmer besorgt, sie war bereits eine Woche vor mir hier eingetroffen. Ich arbeite in einem Hotel, in dem mein Vater als Geschäftsmann früher öfter übernachtet hat.

Botanischer Garten

Ніка (22) з Києва

Я не хотіла їхати далеко з України, тому що мій чоловік там військовий. Спочатку я була у Словенії, але не знайшла там роботу, потім у Празі, де якийсь чоловік хотів затягнути мене в кімнату. Коли я приїхала до Мюнхена, моя мама вже знайшла мені кімнату, вона приїхала сюди на тиждень раніше за мене. Я працюю в готелі, де мій батько часто зупинявся, коли був бізнесменом.

**Oksana (32), Yanina (33)
und Alexandra (3 Monate)
aus Charkiw**

Als der russische Angriffskrieg begann, vibrierten unsere Fenster von den Detonationen. Unsere Flucht begann um 5 Uhr morgens. Ich war im achten Monat schwanger. Wir haben nichts mitgenommen, nur eine frische Hose angezogen und die Pässe gegriffen. Unsere Tochter Alexandra kam sieben Tage nach unserer Ankunft in München auf die Welt. Wir sind nach Deutschland gekommen, weil hier gleichgeschlechtliche Paare vor dem Gesetz vollständig anerkannt sind. Hier fragen nun alle, ob wir verheiratet sind.

Engl. Garten

**Оксана (32), Яніна (33) та
Олександра (3 місяці)**

Коли почалася російська загарбницька війна, наші вікна вібрували від вибухів. Наша втеча почалася о 5 ранку. Я була на восьмому

місяці вагітності. Ми нічого з собою не взяли, тільки одягли свіжі штани і захопили паспорти. Наша донька Олександра народилася через сім днів після нашого прибуття в Мюнхен. Ми приїхали до Німеччини, тому що одностатеві пари тут повністю визнаються законом. Тепер тут усі нас запитують, чи ми одружені.

Margo (12), Nadia (39), Diana (17) aus Irpin

Da ich Übersetzerin bin, habe ich meinen Töchtern schon ganz früh Englisch beigebracht und sogar eine Sprachschule für Kinder gegründet. Heute verstehen sie, warum ich ihnen immer wieder gesagt habe: „Sprachen sind, wie das Wasser zum Leben.“ Mein Mann ist Fahrer, er fährt humanitäre Hilfsgüter in die Donbas-Region und evakuiert dort alte Menschen.

Nymphenburger Schloss

Марго (12), Надя (39), Діана (17) з Ірпіня

Як професійний перекладач, я змалку навчала своїх дочок англійської мови і навіть заснувала мовну школу для дітей. Сьогодні вони розуміють, чому я їм постійно говорила: «Мови — це як вода для життя». Мій чоловік водій, возить гуманітарну допомогу на Донбас і евакуює старих людей.

Kiryl (12), Lidiia (69), Svetlana (37) aus Tschernihow

Am Morgen des 24. Februar 2022 machte ich mich für die Arbeit fertig. Als mein Vater anrief und sagte, dass der Krieg begonnen hatte. Ich habe ihn gefragt, was für seltsame Witze er macht. Wir haben uns einen Monat nachts im Keller versteckt. Wir hatten keinen Strom, kein Wasser, kein Internet. Als ich zufällig mein altes Handy fand, steckte ich die SIMkarte rein, und in diesem Moment rief mein Studienfreund an und sagte, macht euch bereit, morgen holen wir euch da raus.

Hofgarten

Кирило (12), Лідія (69) та Світлана (37) з Чернігова
Зранку 24 лютого 2022 року я збиралася на роботу.

Коли батько позвонив і сказав, що почалася війна. Я його запитала, що це за дивні жарти.

Ми місяць ховалися вночі в підвалі. У нас не було електрики, води, інтернету. Коли я випадково знайшла свій старий мобільний телефон, я вставила SIM-карту, і в цей момент мій друг по коледжу позвонив і сказав: готуйся, завтра ми вас звідти витягнемо.

Maryna (36), Alina (9) und Masha (5) aus Charkiw

Monatelang haben sie im Fernsehen gesagt, wir sollen uns vorbereiten auf einen russischen Angriff. Wir haben das ignoriert.

Als der Angriffskrieg begann, reichten unsere Vorräte nur für einen Tag. Wir sind in den Supermarkt gegangen, aber dort gab es nur noch Süßigkeiten und teuren Käse. Wir waren zuvor noch nie im Ausland. Bisher haben wir unser Gehalt für unsere Eigentumswohnung und deren Renovierung ausgegeben. Für März 2023 hatten wir unsere erste Auslandsreise geplant. Es sollte in die Türkei gehen. Nun ist alles anders gekommen.

BMW Welt

Марина (36), Аліна (9) та Маша (5) з Харкова

По телевізору місяцями говорили, що треба готуватися до нападу Росії. Ми проігнорували це. Коли почалася загарбницька війна, наших запасів вистачало лише на один день. Ми пішли в супермаркет, а там були тільки солодке і дорогий сир. Ми ще ніколи не були за кордоном. Поки що ми витрачали усю свою зарплату на нашу квартиру та її ремонт. Першу поїздку за кордон ми запланували на березень 2023 року. Ми бажали поїхати до Туреччини. Зараз все склалося інакше.

Ira und Slavik (beide 18) aus Odessa

Ira (18)

Ich mag München, hier ist es ruhig und es fliegen keine Raketen. Aber leider ist meine Familie nicht hier. Mit meiner Ankunft ist einiges für mich realer geworden, es haben sich mehr Möglichkeiten ergeben, aber die Sehnsucht nach der Ukraine, meiner Heimat, erschwert mir die Umsetzung meiner Pläne.

Münchner Altstadt

Іра та Славік (обом по 18) з Одеси

Іра (18)

Мені подобається Мюнхен, тут тихо і не летять ракети. Але, на жаль, моя родина не тут. З моїм приїздом деякі речі стали для мене реальнішими, з'явилось більше можливостей, але туга за Україною, моєю Батьківщиною, ускладнює мені реалізацію моїх планів.

Tatyana (65), Denys (35), Julia (31) und Olga (61) aus Tschernihow und Charkiw

Tatyana (65) aus Tschernihow

Als die Kassettenbombe in meine Wohnung einschlug, schlief ich. Ich warf mich sofort auf den Boden unter mein Bett. Dies war der Moment, als mein Sohn zu mir sagte, dass ich sofort zu ihm und seiner Frau nach München kommen soll.

Wittelsbacherbrücke

**Тетяна (65), Денис (35),
Юлія (31) та Ольга (61)
з Чернігова та Харкова
Тетяна (65)
з Чернігова**

Я спала, коли в мою

квартиру влучила касетна бомба. Я відразу кинулася на підлогу під ліжком.

Це був момент, коли мій син сказав мені, щоб я негайно їхала до нього та його дружини в Мюнхен.

**Iryna (41), Slavik (18) und
Nazarii (8) aus Odessa**

Als der Krieg begann, hat das Leben aufgehört.

Alle Bestellungen, für mich als Schneiderin, fielen weg.

Ich hatte Angst vor der Frage meiner Mutter, was wir essen werden. In diesem Moment wurde mir klar, dass wir fliehen müssen.

Sankt-Jakobs-Platz

**Ірина (41), Славик (18) та
Назарій (8) з Одеси**

Коли почалася війна, життя зупинилося. Мені як швачці скасували всі замовлення.

Я боялася маминого запитання, щоби будемо їсти. У той момент я зрозуміла, що треба тікати.

**Anna (40) und Myrol (10)
und Hund Risch aus Kiew**

Ich bin tausendprozentig wegen meines Sohnes Myrol hier, damit er in Frieden aufwachsen kann und keine lebenslangen Traumata aus der Kriegszeit in der Ukraine

mitbekommt. Wir sind Mitte März Hals über Kopf geflohen, deshalb waren wir diesen Sommer noch einmal in Kiew, um uns bewusst zu verabschieden. Als ich zurückgekommen bin, habe ich Gänsehaut bekommen. Ich vermisse mein Zuhause.

Glockenbachviertel

**Анна (40)
та Мироль (10) і пес Ріш з
Києва**

Я тут на тищу відсотків за свого сина Мироля, щоб він ріс у мирі і не отримав травми на все життя від війни в Україні. У середині березня ми втекли стрімголов, тому цього літа знову поїхали до Києва, щоб свідомо попрощатися. Коли я повернулася, у мене побігли мурашки по шкірі. Я сумую за своїм домом.

**Zhenja (36), Anastasia (12)
und Ivan (3) aus Kiew**

In München arbeite ich ehrenamtlich als Sprachtherapeutin und helfe in einer Arztpraxis bei Verständnisproblemen zu übersetzen. Ich frage mich, wer bin ich? Ich bin ja nicht nur für mich selbst da. Für mich gibt es keinen anderen Weg, deshalb helfe ich anderen. Auch uns wurde so viel hier geholfen, ich bin allen sehr dankbar.

Starnbergersee

**Женя (36), Анастасія (12)
та Іван (3) з Києва**

У Мюнхені я працюю як волонтер логопедом і допомагаю перекладати в кабінеті лікаря, якщо є проблеми з розумінням. Я запитую себе, хто я? Я ж існую не тільки для себе. Для мене немає іншого шляху, тому я допомагаю іншим. Ми також отримали тут таку велику допомогу, я дуже вдячний усім.

**Ми українці в
Мюнхені,
2022
Wir Ukrainer*innen
in München,
2022**

von Barbara Donaubaueer

Seit 2016 engagiert sich die Fotografin und Kulturwissenschaftlerin Barbara Donaubaue (1975*) in der Flüchtlingshilfe in einer dezentralen Unterkunft der Stadt München. Bis Januar 2022 pflegte München hauptsächlich über die seit 1989 bestehende Städtepartnerschaft mit Kiew Kontakt zur Ukraine.

Als am 24. Februar 2022 der russische Angriffskrieg auf die Ukraine begann, änderte sich alles. Eine Flüchtlingswelle innerhalb Europas setzte ein. Viele Ukrainer*innen suchten auch in Deutschland Schutz. Anfangs wurden die meisten Geflüchteten in privaten Unterkünften untergebracht, in Leichtbau- und Schulturnhallen sowie in Zeltbauten. Diese militärische Invasion stellt einen eklatanten Bruch des Völkerrechts dar und ist durch nichts zu rechtfertigen. Durch den Einmarsch wird die territoriale Unversehrtheit eines freien, souveränen Staates verletzt.

2024, zwei Jahre nach Kriegsbeginn, leben rund 160.000 Kriegsgeflüchtete aus der Ukraine in Bayern. Knapp ein Drittel davon sind Kinder und Jugendliche. Für Donaubaue war klar, dass sie diesen Geflüchteten helfen möchte. Zum einen durch direkte Unterstützung bei der Wohnungssuche, Jobsuche, Schulsuche. Zum anderen durch ihr künstlerisches Medium, die Fotografie. Denn es ist ihr wichtig, unserer Gesellschaft zu zeigen, wer diese Menschen sind, die hier Zuflucht suchen. Im Sommer 2022 begann sie, Ukrainer*innen an ihren Lieblingsorten in München und Umgebung zu fotografieren. Dieser gewählte Ort lässt den Bezug zur neuen Heimat, der Stadt München, gut erkennen. Manchmal sind auch Gegenstände als Andenken aus der Ukraine auf den Fotos zu sehen.

Donaubaue hat mit allen Protagonist*innen Gespräche geführt, Auszüge daraus sind ein wichtiger Bestandteil des Projekts. Insgesamt hat sie 40 geflüchtete Ukrainer*innen in und um München fotografiert und gibt ihnen mittels dieses Projekts die Möglichkeit, ihre individuellen Schicksale zu erzählen, sie dadurch sichtbar zu machen und ihre Geschichten vor dem Vergessen zu bewahren.

2024, zwei Jahre nach dem Beginn des Krieges, sind einige der abgebildeten Personen, zum Teil weitergezogen. Einige sind noch in Deutschland, haben Deutsch gelernt, das Studienkolleg abgeschlossen, Wohnungen und Jobs gefunden, Freundschaften sind entstanden. Aber der Krieg in der Ukraine hält noch an. Umso wichtiger ist es, dieses Projekt weiter zu zeigen. Diese künstlerische Arbeit stemmt sich gegen das Vergessen. Sie gibt denen ein individuelles Gesicht und eine persönliche Geschichte, die in der Öffentlichkeit sonst vor allem als Gruppe wahrgenommen werden.

З 2016 року фотограф та культуролог Барбара Донаубаує (1975*) активно долучилася до допомоги біженцям у децентралізованому притулку у місті Мюнхен. До січня 2022 року Мюнхен переважно підтримував зв'язок з Україною через партнерство між містами Київом та Мюнхеном, яке було засноване в 1989 році. Але все змінилося, коли 24 лютого 2022 року почалося повномасштабне вторгнення російської армії в Україну. По всій Європі почалася хвиля біженців, і багато українців шукали притулок у Німеччині. Спочатку більшість біженців розміщували у приватних притулках, шкільних спортивних залах та наметах.

Ця військова агресія є кричущим порушенням міжнародного права і не має жодного виправдання. Вторгнення порушує територіальну недоторканість вільної, суверенної держави. У 2024 році, два роки після початку війни, приблизно 160 000 біженців з України зараз проживають у Баварії. Приблизно третина з них - діти та підлітки. Для Донаубауер було очевидно, що вона хоче допомогти цим біженцям. З одного боку, це безпосередня підтримка у пошуку житла, роботи, школи тощо, а з іншого боку, через її художнє середовище - фотографію. Адже для неї важливо показати нашому суспільству, хто ці люди, що шукають тут притулок. Так вона почала улітку 2022 року фотографувати українців у своїх улюблених місцях у Мюнхені та околицях. Вибране місце дозволяє добре відчувати зв'язок з новим домом - містом Мюнхен. Іноді на фотографіях можна побачити предмети, привезені з України.

Донаубауер спілкувалася з усіма учасниками проекту, життєві історії яких стали його важливою частиною. Загалом вона зробила фотографії 40 біженців з України у Мюнхені та його околицях і дала їм можливість розповісти свої життєві історії через цей проект, надати їм обличчя в нашому суспільстві, зробити їх більш помітними та ніколи їх не забувати. У 2024 році, два роки після початку війни, люди, які зображені на цих фотографіях, частково виїхали. Деякі з них все ще в Німеччині, пройшли інтеграційні курси, знайшли житло, знайшли роботу і нових друзів. Але війна в Україні ще триває. Тому цей проект ще важливіший, адже ця художня робота бореться із забуттям і надає цим людям індивідуальне обличчя та особисту історію.

Konzeption, Foto und Text:
Barbara Donaubaue

www.barbaradonaubaue.de

icon
Verlag
Hubert Kretschmer

icon Verlag Hubert Kretschmer,
München, 2024

ISBN 978-3-68919-011-8

2. Auflage
200 Stk.

Gestaltung: Studio MLLR

Mit freundlicher
Unterstützung durch:

